

mere indgaaende Samarbejde mellem Udenrigsministeriet og Erhvervene og mellem Udenrigsministeriets Folk ude og de Muligheder, som kunde ligge ude i de fremmede Lande for vort hjemlige Erhvervsliv. Derfor blev der ogsaa i Tilknytning til Gennemførelsen af denne Lov oprettet et Erhvervsraad og et Oplysningsbureau, noget, der altsammen skulde have til Formaal at skabe Muligheder for en nærmere Forbindelse mellem Erhvervsorganisationerne herhjemme og de Handelsmuligheder, der kunde ligge ude. Denne Omorganisation af Udenrigsministeriet gav naturligvis Anledning til Kritik. Fra enkelte Sider gjorde man gældende, at man nu lavede Udenrigsministeriets Repræsentation i Udlandet om til at være en Slags Konsulater, til Fremme af almindelige Handelsforretninger, hvorimod den Opgave, som Diplomater hidtil havde haft, vilde blive skudt ganske til Side. Fra anden Side gjorde man den Betragtning gældende, at det nyttede i og for sig ikke noget med denne Omorganisation, for man bevarede jo de samme Mennesker i Udenrigstjenesten, og disse Mennesker havde ikke de Forudsætninger, som de burde have for at løse de Opgaver, som man nu under den nye Tingenes Tilstand agtede at paalægge dem. Jeg er fuldstændig klar over, at Spørgsmaalet om at repræsentere sit Land paa en korrekt og værdig Maade og paa en klog Maade er en meget vigtig Ting, og jeg er tilbøjelig til at tro, at man i Diskussionen om disse Forhold er kommet for langt ud til begge Sider. Muligheden for at udnytte den nye Form for Udenrigsstyre, som Loven af 1921 i Virkeligheden indførte, var efter min Mening lagt vel til Rette, men Erhvervsforholdene udviklede sig ikke, som man havde haabet — men det er et helt andet Spørgsmaal, som jeg senere kommer til at beskæftige mig med.

Der er ingen Tvivl om, at de Mennesker, som er knyttet til Udenrigsministeriet, og som er ude, bør være i Besiddelse af saadanne Evner, at de er i Stand til at tage handelspolitiske Hensyn. Jeg kan sige, at den Tilstand, som har hersket paa det handelspolitiske Omraade fra Krigens Slutning og til nu, har skabt overordentlig urolige Forhold her, urolige Forhold, som gør det i høj Grad ønskeligt, at de Mennesker, som repræsenterer os ude, er i Besiddelse af en

betydelig Fasthed i Hævdelsen af de Rettigheder, vi fra vor Side maa gøre gældende. Jeg skal i saa Henseende henvise til de Skuffelser, som vi fra dansk Side har maattet lide i den senere Tid i Forbindelse med Spørgsmaalet om vor Mestbegunstigelsesret overfor Tyskland med Hensyn til Kødhandelen. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men jeg vil dog henvise til, at det, der paa dette Omraade er foregaaet, med Rette har skabt Skuffelse herhjemme, fordi vi i Virkeligheden har haft Lov til at forudsætte, at man vilde have respekteret den Mestbegunstigelsesret, som vi havde. Jeg gør ikke denne Bemærkning for i nogen Maade at rette nogen Bebrejdelse hverken mod vor Repræsentation i Berlin eller mod det høje Udenrigsministerium, men jeg fremsætter den som et Udtryk for, at man paa dette Omraade har lidt Skuffelser, der er meget betydelige, og vi maa i Fremtiden lægge megen Vægt paa, at de Mennesker, der repræsenterer os, kan optræde med den fornødne Haandfasthed i Tilfælde, hvor vi synes, at vi er Genstand for uretfærdig Behandling.

Jeg skal i denne Forbindelse ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa de handelspolitiske Forholds Udvikling i Norge. Forholdet har i mange Aar været dette, at de danske Landbrugere har taget praktisk talt hele deres Kvælstofforsyning fra Norges Kvælstofindustri. Det har de naturligvis gjort, fordi de har kunnet været tjent med det selv, men vi havde dog Grund til, naar vi her i Landet handlede med Norge i saa stort Omfang, som Tilfældet har været, at vente dér at finde nogen Forstaaelse, naar Talen er om Afsætning af de Produkter, som Landbruget frembringer her hjemme, og for øvrigt ogsaa Fiskeriet, for at tage det hele med. Men paa det Omraade maa vi desværre erkende, at vi er blevet sørgeligt skuffet, og jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at vi maa være berettiget til overfor Norge at vise en betydelig Haandfasthed, naar vi gør vore Krav gældende, paa Grundlag af den betydelige Handelsomsætning, vi har med Norge, og de Muligheder, vi bør have for at afsætte vore Landbrugs- og Fiskeriprodukter dér.

Jeg mener altsaa, at de Krav, vort Land maa stille til vor Repræsentation ude, har været voksende i de senere Aar paa